

СТАНОВИЩЕ

от

проф. Райна Теодосиева Робева

началник клиника по нефрология във ВМА-МБАЛ, София

по процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Нефрология“ на д-р Александър Александров Петров, съгласно заповед на Ректора на МУ – Варна № №109-472/05.11.2021г. и Протокол от ФС № 53/28.10.2021г с дисертационен труд на тема : „Ниво на информираност на пациентите с хронично бъбречно заболяване по отношение на бъбречната трансплантация и значение на информираността при избора на бъбречно заместително лечение“

Представените материали по процедурата отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитието на академичния състав на МУ – гр. София за присъждане на научна степен „доктор“.

Д -р Александър Александров Петров завършва средно образование през 2009г в Първа езикова гимназия с изучаване на немски език, град Варна . През 2015 г. придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ ,специалност „Медицина“ в Медицински университет”Проф. д-р Параскев Стоянов“ град Варна. От 2015 година работи в УМБАЛ”Св. Марина“град Варна, а от 2016г.- в Медицински университет”Проф. д-р Параскев Стоянов“ град Варна. Владее немски и английски език.

Дисертационният труд на д -р Александър Петров разглежда актуален проблем с голямо практическо значение в областта на нефрологията - проучва нивото на информираност на пациентите с хронично бъбречно заболяване по отношение на бъбречната трансплантация и значение на информираността при избора на бъбречно заместително лечение. Като се има предвид нарастващата честота на болните с хронично бъбречно заболяване в световен мащаб, включително и у нас и значението на информираността за по-добър и своевременен избор на бъбречно заместително лечение

работата отговаря на съвременните необходимости на нефрологичната наука и практика.

Дисертационният труд е написан върху 145 страници. Онагледен е с 84 фигури, 2 таблици и едно приложение като са използвани 233 литературни източника - 11 на кирилица и 223 на латиница.

Д-р Петров е направил подробен обзор с представени основни данни от медицинската литература, който показва задълбочено познаване на въпроса, умение да се систематизира информацията и да се извеждат най-важните проблеми.

Целта на дисертацията е формулирана кратко и ясно. Докторантът си поставя пет задачи за изпълнението ѝ. Изследвани са 126 лица със специфично разработена анкетна карта, състояща се от 5 раздела. Резултатите са обработени със съвременни статистически методи. Формулирани са добре обосновани изводи. Доказана е разликата в нивата на информираност на изследваните лица по отношение на ХБЗ според образователната степен и провежданото лечение, като най-информирани са лицата с висше образование и бъбречна трансплантация. Здравите контроли показват най-ниски нива на информираност по отношение на ХБЗ, провежданото лечение и факторите свързани с него. Значителна част от изследваните лица нямат реална оценка за влиянието на рисковите фактори, като тютюнопушене, затлъстяване и употребата обезболяващи върху бъбречното здраве. Лицата с ХБЗ не са запознати изцяло със законодателната уредба на Р. България по отношение на донорството, като над половината от анкетираните не са запознати с правата си на пациенти с ХБЗ по отношение заплащането на медицинските услуги и лекарствата. Най-добре са информирани за процедурата по даряване и трансплантация на бъбрец, пациентите на които им предстои бъбречна трансплантация или вече са преминали такава процедура. Основната част от пациентите провеждащи диализно лечение са добре запознати с процедурите свързани с подготовката и провеждането на самото лечение, но не могат да направят разлика между хемодиализа и перitoneална диализа. Приблизително $\frac{3}{4}$ от изследваните лица потвърждават литературните данни, че бъбречната трансплантация подобрява качеството на живот на пациентите с ХБЗ в сравнение с другите видове заместително лечение.

Резултатите дисертацията потвърждават изказаната хипотеза за ниската здравна грамотност на населението по отношение на хроничното бъбречно заболяване и

методите за заместително лечение на бъбречната функция, което насочва към необходимостта от взимане на мерки както на локално, така и на национално ниво . С изработването на настоящия дисертационен труд се поставя и началото на създаването на специализирано Ръководство за болните, с което се цели подобряване на общата здравна култура и с това цялостната прогноза за засегнатите.

Налице са 6 научни приноса - 3 с теоретичен характер и 3 с практико-приложен характер.

Дисертантът прилага списък с 3 публикации , свързани с дисертационния труд. Приложението списък отговаря на изискванията за придобиване на ОНС „доктор“. Авторефератът е добре оформлен, достатъчно онагледен и отразява същността на дисертационния труд.

В заключение , дисертацията на д – р Петров е актуален научен труд с голямо практическо значение. Въз основа на направеното изложение считам ,че представеният труд отговаря на изискванията на закона за развитие на научния състав и на д-р Александър Александров Петров може да бъде присъдена образователната и научна степен ”доктор”.

Проф. Р. Робева

12.11.2021